

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 299. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

kiadóhivatalban fogadtatnak el
azonkívül az összes hirdetői
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, dec. 31.

Az ujesztendő a politikában.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, december 31.

Ha a politikában, a politikai körökben a hangulatot figyeljük, kétségtelen, hogy nyugtalanságot lehet észlelni minden vonalon.

Ezt a nyugtalanságot pedig a helyzet bizonytalansága okozza. Sok nagyfontosságú, az ország jövőd helyzetére szinte döntő erejű kérdés vár elintézésre s a megoldással jóformán senki sincs tisztában. Sejtések, lehetőségek keringenek csak ma is, az esztendő utolsó napján s így természetes, hogy a kedélyek nem lehetnek nyugodtak.

Ma úgy áll a helyzet, hogy az esztendő mesgyéjén talán soha olyan várakozással nem voltak az emberek az új esztendő iránt, mint az idén. A függő kérdések megoldása ugyanis az ujesztendő beköszöntésével várható, olyanformán, hogy az esztendő első hónapjában a kormány tájékoztathatja az országot a helyzetről.

Az újév első napja, amikor máskor rendszerint megközelítő tájékoztatást kapott a jövő politikájáról a kormányoktól, az idén ugyyszólván semmi világosságot nem fog nyújtani.

Ezt bizonyítja két híradás is. Egyik az alkotmánypárt mai esti lapjában jelent meg s a következőképpen szól:

„A magyar és az osztrák lapok is napok óta hirdetik, hogy a magyar kormány elnöke, meg a koalált pártok vezérei az ujesztendők köszöntők alkalmából döntő jelentőségű politikai kijelentéseket tesznek

majd, Ezekkel a hírekkel szemközt mi úgy tudjuk, hogy ilyen sulyu nyilatkozatokat ez idő szerint az illetékes ténylezők nem tesznek és így az ujesztendők politikai beszédeknek különösebb jellegük nem is lesz.“

Ugyanezt megerősíti az országos függetlenségi párt hivatalos lapja is, irván a következőket:

„Sok mindenfelét várnak az ujévi üdvözlésekre adandó miniszteri válaszoktól. Azt vélik, hogy azokban mindenki megtalálja azt, amit keres: döntést a bankkérdésben, katonai egyezményeket és vivmányokat s végül a fuzió alapjait. Holott ez tévedés, vagyis inkább lehetetlenség. Egyik sem telik ki az időből. Maga a főkérdés, a banké sem kerülhet addig abba a stádiumba, amely a kormányt pozitív nyilatkozatok tételére képesíthetné s így világos, hogy a vele szervi kapcsolatban levő egyéb függő kérdések tekintetében sem történhetik döntő változás. Következésképpen az ujévi üdvözlésektől tulsokat várni nem volna valami nagy politikai bölcsesség. Csak január vége felé kerülhet a kormány esetleg abba a helyzetbe, hogy a közvéleményt a szőnyegen levő kérdések állapotáról helyesen és részletesen tájékoztassa“.

A holnapi ujesztendő beköszöntő napja tehát éppen olyan homályos lesz a politikában, mint a régi esztendő utolsó napja. De azért bizonyos, hogy az új esztendő meglehetősen változást fog hozni a politikában mindjárt az elején. Hogy ez a változás milyen lesz az országra nézve, ma még nem tudjuk, csak reméljük, hogy jó lesz és kívánjuk, hogy jó legyen.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 8 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 9/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 12 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkás gimnázium) január havi előadásai a következők:

Jan. 6: 8-tól 9-ig Nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig Magyar irodalom.

Jan. 13: 8-tól 9-ig Gazdasági földrajz; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 16: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Történelem.

Jan. 20: 8-tól 9-ig Magyar irodalom; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 23: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

Jan. 27: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 30: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Történelem.

1909. jan. 18. Közig. bizottság ülése.

B. u. é. k.
1909.

Különös találmány az időmérés. Elszalad egy felhő az orrunk előtt, az elejét még 1908-ban láttuk, a végét már 1909-ben, ha tudnánk valakinek Szilveszter éjszakáján sincs nagyobb gondja, mint az eget öklümlálni. S esetleg ez is fontos lehet a tudományban. Mert bár a mindenség folyamata egy, az idő egy (ha ugyan egyáltalában van), de mi földaraboljuk éktelen apró részekre, abszolúte véve nevetségesen kicsiny töredékre, de földi méretek szerint mégis respektábilis nagyságu esztendőkre s ezzel a mértékkel araszolunk ebben a földi életben. Az Aldebaran ugyan talán már tíz millió esztendőig ragyogott az első emberpár megjelenése előtt s talán száz millió esztendőig ragyog az emberiség teljes kivesése után, de nekünk ez a földi lét a fontos, mert ez a mienk.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A koponyák.

Babér köríté homlokát a hősnek,
És fegyverei száz csatában győztek,
S most véres harcban új diadalt szerzett
A nagy király, és tárva a seregnek
A hódolt ország kegyelemre-kényre,
És bevonulnak győzelembe, fénybe.
Halott a város; akik benne laktak,
A férfiak, a katonák halottak.
Az asszonynépség rejtekhelyen bujdos,
És gyermekének rémregéket sugdos.
És Nagy Sándornak, a hős macedonnak,
Ki nagy királya a legdicsebb trónnak,
Amint a néma utcák sorát rója,
A dult város egy reszkető lakója
Vetődik utba, s ezt kérdi meg ilyen:
„Hát királyotok merre szaladt innen?
S ha meghalt talán, nincsen-e utódja?
Elárvult vajjon a királyod trónja?“
És amaz így szól:
„A trón üres, és meghalt rég királyunk,
És utódjára is hiába várunk;
Királyi vérből egy maradt csak hátra,
De nyugszik rajta szőnyű végzet átka;
Egy ifju az, ki sirok között bolygva,

A temetőben jár-kei elborongva,
Napestig ott van, s nem hagyja el éjjel,
Én nem tudom, mily bánat él szívében?“
„Vezess el hozzá!“ — s csakhamar ott voltak,
Hol sirok mélyén nyugszanak a holtak.
„Oh ifju ember! Mit keressz e helyen?
— Így szólt a király — e szomorú kertben?“
S az válaszolt, és rekedt hangja tompa,
— Göröngyök hullnak így a koporsóra —
„Koponyát ások, százat, ezret, egyre,
És száz koponyát forgatok kezembe,
Csak forgatom, és töprengve azt nézem,
És azt keresem naphosszat és éjjel:
Hogy mi különbség van e koponyákban,
Előttem itt a földi rögben, sárban?
Melyik volt szolga? és a király melyik?
Kutatom egyre, és ki tudja, meddig?
S hiába nézem, mindegyiknek csontja
A halál után bizony oly egyforma.“
És szólt a király: „Kár a fejed törni,
Akarsz-e velem országomba jönni?
Rangodhoz méltó sorsod leszen ottan,
És részed lehet cimben és biborban;
Vagy van-e talán egyéb kívánságod?
És óhajodat teljesítve látod;
Nos rajta ifju! gyorsan, sebtén válassz!“ —
„Oh én királyom — hangzott most a válasz —
„Hát adjál nekem életet, de olyat,
Halál amelyet soha el nem ölthai,

És ifjuságot öregedés nélkül,
És olyan kincset adjál nekem ékül,
Amely a szívnek boldogságot adhat
És könny nélküli, igazi hatalmat —
Oly gazdagságot, melyben nincs szegénység,
Oly egészséget, melyet a betegség
Nem támadhat meg soha gyökerében.
Hát tegyed azt, hogy ilyen legyen életem,
És oly örömet, melyhez gond nem férhet,
Ezt add nekem. Csak így élet az élet.“ —
S a lehanyatló nap ott főtt az égen
Tűzrózsát hintett szerteszét a légben,
Alkonyi lángok égtek száz márványon,
És titkos dalok halkanszálló szárnyon
Zsibongva zöngtek csodás dallamokkal,
S a sirokban ott vértelen, halottan
Feküsznek némán százak és sok ezrek,
De holtak, élők erre nem felelnek,
S a borus, ködös, őszi temetőben
A napcsillagzat most van lemenőben...
Budapest.

Kiss Arnold.

Reggeli bevásárlások.

A Vita Toledo járdáján Nápolyban. Délelőtt
tiz órakor.
— Bocsánat, Signora ez a zsebkező az
öné...
— Nem hinném!

Boldog újévet kívánok

összes ismerősöimnek és jóakaróimnak

Strasser M. és Társa
Korona-szállodás
Nagybeeskerek.

Óriási nagy termemet és

összes vendéglő-helyiségeimet a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom lakodalmak, társasvacsorák és multságok alkalmára.

Strasser M. és Társa Korona-szállodás, Nagybeeskerek.

S iszonyu meghatottak vagyunk, mikor egy esztendő letelik, éktelen vigassággal ülünk meg minden egyes esztendőnek a legutolsó napját s örömmel üdvözljük a következő év beköszöntését. Voltaképpen érthetetlen az állapot. Micsoda ősi atavizmus bír bennünket rá arra, hogy örüljünk az elmúlásnak még akkor is, mikor jól ment a dolgunk s az idő széles folyama csupa örömet, megelégedést hőmpölyget az elmúlás szürke tengerébe. — hogy szépen fejezzük ki magunkat. S micsoda ősi atavizmus bír bennünket arra, hogy örüljünk az új esztendőnek, mely csupa titkot rejteget a számunkra, melyben több ránc lesz az arcunkon, több szürke szál a koponyánk tetején, melyben elicitálhatják a butorunkat, s melyben — ha más bajunk nem történik is — megint közelebb leszünk a sírhoz pár lépéssel.

S ennyi rossz lehetőség dacára mégis mosolyogva, ragyogó szemmel megyünk neki. És reményteliséggel. S ezzel elérkeztünk a punctum saliens-hez. Mert akármekkora is az új esztendőnek az ő titokzatossága, még annál is nagyobb a mi reményünk és telhetetlenségünk. Ha rossz volt az ó-év, majd jobb lesz az új s ha jó volt az ó, még annál jobb lesz az új. Meg azután, a két esztendő közt nincs kínai falból emelt korlát. Amit elültettünk az idén, annak az ága átnyúlik a jövő esztendőbe s csak jövőre terem és ami az idén kiokumáltunk, annak eredményét csak az új évben látjuk. S ez a gyümölcs, ez az eredmény semmiképp sem lehet rossz, mert mirevaló akkor a remény, ez az égi adomány, ez a kipuozhatatlan öncsalás? Az új esztendőre alapított remény pedig iszonyuan sokféle. A politikusi azt mondja: kibontakozás. A festőművész azt mondja: festeni való idea. Az építőmester azt mondja: terv. A tőkepénzes azt mondja: befektetés. A gazda azt mondja: kilátás.

Mivel pedig ilyenformán mindenkinek meg van a maga reménye, mi sem hallgatjuk el a magunkét, t. i. reméljük, hogy közönségünk eddigi szeretete és ragaszkodása fokozódni fog.

Ebben a reményben azután meleg szívvel kívánunk boldog újévet előfizetőinknek, olvasóinknak s lapunk minden barátjának, — sőt még ellenségeinknek is...

— **Az ó- és újévi istentiszteletek.** Az elmúlt év lehunytát és az új esztendő beköszöntését, mint rendesen, úgy az idén is meg fogják ünnepelni a templomokban. A nagybecskereki római kath. plébánia-templomban ma este hálaadás van szentbeszéddel, míg holnap, újév napján reggel fél 8 és fél 9 órakor esendős miséket tartanak, délelőtt 10 órakor pedig zenésmise lesz, amelyet szentbeszéd fog megelőzni. Délután 3 órakor ünnepélyes vacsernye.

— De igenis. Éppen most esett ki a kezéből és batorkodtam felcsenni.

— Ah, igaza van, mégis az enyém... Nem is vettem észre...

— Vigyázzon Signora, még többet is elveszít, hisz a kezei tele vannak mindenféleivel.

És tényleg, a hölgy a zsebkendőn kívül, mely oly parányi volt, mint egy babáé, és oly illatos, mintha rózsas- és ibolya-levelekből szóték volna, tudatos gráciával még egy tárcát tartott a kezében antik szövetből, ezután egy napernyőt és egy pár szines szalaggal átkötött szalagocskát. Homályos fényben ragyogó édes kék szeméit, melyek alig pillantottak fel, fekete túllátó borította és a fehér, sápadt arcot s az aranyosan fénylő haját mintegy felhővel vette körül. A fiatal embernek elutasító szigorral válaszolt, ami alig észrevehetően hangzott ki csengő és halkan remegő hangjából.

— Kérem, ne törődjék velem, én ehhez hozzá vagyok szokva.

— De ha esetleg még valamit elejtene, megengedi, hogy én emeljem fel?

A hölgy mosolygott, de mintha rögtön megbánta volna. Csak annyit felelt: nem.

És miután könnyű fejbőlintással köszönt, utját tovább folytatta és pedig oly sebességgel, mint valami láthatatlan szellőre bízott pehely. A fiatal ember nem tudott ellenállani és — követte. Sugár hajthatatlan alakja, az angol beige ruha egyenes vonalaiban ki volt téve a veszélynek, hogy a délelőtti járókelők zürzavarában ketté török. Megállt, anélkül, hogy megfordult volna egy ékszerész kirakata előtt. Mindent meg nézett figyelmesen, aztán betért az üzletbe. Ott perc mulva kijött. Most még gyorsabban ment. Aztán ismét megállt egy kirakat előtt, mely tele volt bonbons-okkal és minden színben pompázó bonbonniékkal. Mintha azt vette volna észre

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságtgyminiszter Kőszeghy Jenő alibunári kir. járásbíró-sági telekkönyvvezetőt a buziasfürdői kir. járásbíró-sághoz helyezte át.

— **Az újévi tisztelgések.** A hivatalok fejénél szokásos újévi üdvözlések ezuttal sem maradnak el. A vármegyházáról megírtuk már, hogy a tisztviselők Jankó Ágoston alispánnál tisztelgnek, míg Botka Béla főispánnál nem lesz tisztelgés, mert a főispán Nagybecskerektől távol van s csak január 4-én tér vissza. A város tisztviselői dr. Perisics Zoltán polgármesternél teljes számban fognak tisztelgni Strosz Béla főjegyző vezetésével holnap délelőtt 10 órakor s azután az alispánhoz vonulnak.

— **Eljegyzés.** Berta Arthur Budapestről eljegyezte Kürschner Dórát, Kürschner Ignác volt nagybecskereki kereskedő kedves és szeretetreméltó leányát.

— **A szabadiskola januári előadásai.** A kulturregysület munkásgimnáziumának január havi előadásainak sorrendje a következő:

Január 6: Nemzetgazdaságtan. — Magyar irodalom.

Január 13: Gazdasági földrajz. — Nemzetgazdaságtan.

Január 16: Fizika. — Történelem.

Január 20: Magyar irodalom. — Nemzetgazdaságtan.

Január 23: Fizika. — Gazdasági földrajz.

Január 27: Fizika. — Nemzetgazdaságtan.

Január 30: Fizika. — Történelem.

— **Előadás a tanonc otthonban.** A nagybecskereki tanonc otthonban 1909. évi január hó 3-án vasárnap délután 4 órakor Büchler Hugó áll. tanító „Az olvasásról” c. alatt fog előadást tartani.

— **A kasznó-estélyről.** A kasznó-társulat, mint ismeretes, legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy január hó 9-én tánc-estélyt rendez. Az estélyre a vizsgálati-bizottság már erősen készül s a meghívokat a legközelebbi napokban már szét is küldik. A sikerültnek ígérkező estély iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— **A délmagyarországi tanítóegylet köréből.** Mint Temesvárról írják, a Délmagyarországi Tanító-Egylet választmánya tegnap Schenk Jakab elnöke alatt, a konviktus épületében ülést tartott, melyen Nagybecskereki Banyai Jakab és Oszti Béla vett részt. Az ülésen tudomásul vették az elnöki jelentést, ugyancsak a jogvédő-bizottság jelentését is. A konviktus felügyelő-bizottságának jelentése szerint az intézetben száztizenöt növendék van. A felügyelő-bizottság újabban betörés és tüzkár ellen biztosította a konviktust. A pénztárnok jelentése szerint a bevétel 1250 kor., tagdíjakban künn levő hatralké 5590 kor., melynek behajtása iránt erőlyes intézkedések tételnek. A választmány kimondotta, hogy a Sebestha Károly nevére tett alapítvány kamatai a konviktusba járó temesmegyei tanítók gyermekei javára fordítandók. A tanítók lakbérének rendezése kérdését a választmány állandóan

napirenden tartja és az Országos Bizottsággal közvetlen érintkezésben áll. — Az idei nagygyűlés tiszta jövedelmének, 621 kor.-nak felét a konviktus javára fordítják.

— **Lapcim változás.** A Nagybecskereken megjelenő „Neue Torontaler Zeitung” ezentúl „Südungarische Rundschau” címen fog megjelenni.

— **A gör. kel. hitközség ügyei.** Ismeretes hogy a karlóczai szerb kongresszus ismétletlen utasította a temesvári gör. kel. szentszéket, hogy a nagybecskereki gör. kel. hitközség felfüggesztett előjáróságát helyezze vissza állásába. A szentszék kiküldöttéi a napokban itt jártak Nagybecskereken, de ahelyett, hogy a kongresszus utasításait teljesítették volna, újabb vizsgálatot akartak indítani a takarékpénztári visszaélések dolgában az előjáróság ellen. Ez ellen Pánics Dániel és dr. Pánics Mladen az előjáróság nevében tiltakozott s az egész előjáróság elhagyta a termet. A tiltakozásnak ugylátszik meg volt a fogantatja, mert a püspöki szentszék megbízásából Novakovic János temesvári gör. kel. esperes holnap Nagybecskerekre fog érkezni, hogy a hitközség előjáróságát visszahelyezze tisztségébe.

— **Újévre ajándékok** alkalmas és olesó ajándékok, ugyszintén eredeti kínai teák, valódi angol jamaikai rum, droguák, kötszerek, likör és rumeszenciák, optikai s fényképezési cikkek stb. kaphatók Melkuhn Dezső drogueriájában, az „Arany esüllaghoz” Nagybecskerek. Telefon 95. sz.

— **A korcsolyapálya.** A téli idő eddig nem valami nagyon kedvezett a korcsolya-sport kedvelőinek, mert alig két-három napig volt nyitva a jégpálya, amikor hirtelen beállott az olvadás s a már beszivattyuzott víz is lassan leiszivárgott a földbe. Most, hogy kilátás van tartósabb hidegre, a város ma ismét teleszivattyuztatta a pályát vízzel s így ha az idő is kedvezni fog, néhány nap mulva újból megnyitják a jégpályát s remélik, hogy ez alkalommal már hosszabb ideig gyakorolhatják e kellemes téli sportot.

— **Újévi üdvözlések megváltása** Újévi üdvözlések megváltása címen a helyben épült úrvázház alapja javára adakoztak: Steinitzer Géza és neje, Franz József L. és neje 20—20 koronát, Jankó Agoston, dr. Brájler Lajos, Gyárfás Ödön, dr. Haidegger Lajos és neje, Konkoly Samu és neje 10—10 kor., Mayer Rezső 6 kor., Mangold Lipót, Haidegger Ödön, Mocsányi R. kard, Meszlik özevgye, Winter J. L., dr. Pollák Győző, Czinzer David 5—5 kor., Kegyesrendi-ház, Keilner József, Grünbaum Vilmos, Prandell Rezső, Sindelas Béla 4—4 kor., Kovács I. M., Grösz Géza 3—3 kor. Összesen 157 kor.

Ugyancsak újévi megváltás címen Reiner David 8 koronát, Jakoby Gábor városi mérnök 4 koronát, Eisenstädter Ignác pedig 6 koronát küldött a gyermekbarát-egyletnek. Ezen adományokért hálás köszönetet mondanak nevezett egyletek elnökségei.

a fiatal ember, hogy tekintetét ezuttal lopva elvonta a bámulatos dolgoktól és őt kereste a szédületes sokaságban. Szükségét érezte, hogy közeledjék a hölgyhöz, de mégis hirtelen visszatartotta az ész és tisztelet. Az üzlet márvány-kiszömbén akaratlanul meglátta piciny arisztokratikus lábát, mely nagyon hegyes, de kényelmes lakeipóbe volt bujtatva.

A királyi palota és a szökőkút közötti tért szelte át a hölgyecske, a barátságos tavaszi napfényben. A fiatal ember dobogó szívvel követte és nem volt egészen bizonyos benne, hogy nem esik terhére a hölgynek. A tuláradó világosságán azonban azt vette észre, hogy a szürke ruha gyér ráncai között valami a földre siklik. Szive hevesen dobogott. A vér fejébe szállt. Megismerte az antik szövésű tárcát és mialatt fölemelte, azt mondta magában diadalmasan: óh ez a tárcsa nem esett le véletlenül.

És a romantikus kaland előérzetében már előre boldogan válogatta a szavakat, melyeket behizelgő szeretetreméltósággal fog neki mondani és már siettette is lépteit, hogy elérje és magához köthesse gyöngéjét, nemes szívét, mikor a karcsu lény egyszerre elűnt egy bérkocsi erayője alatt és sietve elhajtatott.

És azonban nem esett kétségbe. A lefoglalt tárgy reávezérelheti a titokzatos hölgy nyomára, mágnestűje lehet, csillaga lehet, mely a sivatagban megmutatja a vándornak az utat. És miután lázas sietséggel kinyitotta a tárcát, észrevette, hogy nem hiába erőltette meg fantáziáját. Volt benne néhány névjegy. — Lina d'Albert Riviera di Chiavia 25. — egyébe semmi.

Egy óra mulva visszaküldte a hölgynek a tárcát a következő sorokkal:

„Signora! Másodsor adom önnek vissza tulajdonát. Ne haragudjék reám. Nem az én hibám, ha oly gyakran megtalálom azt, amit ön

elad és mire nem emlékszik vissza. Megtaláltam a zsebkendőjét, megtaláltam a tárcáját. De megtaláltam szeméinek és hangjának a varázsát is. Am, hogy ne legyen panaszja ellenem, azzal kezdem, hogy szót fogadok s az utóbbit nem adom vissza. Ha nem engedi, hogy megtartsam, akkor keresse a szivemben, ott megtalálja. Luigi Adimári gróf.”

A tárcsa visszaérkezett a grófhhoz és a válasz így hangzott:

„Uram! Az én tárcámban ezer lira volt. Ha nem szokta ezt a bankjegyet „varázs”-nak nevezni, akkor sziveskedjék kutatásokat csinálni szive oldalán. Lina d'Albert.”

A gróf roppant megsértődött, de végre is megbocsátotta ezt az aljas kételet s azon föltevésben, hogy az asszony a pénzt bizonyosan akkor vesztette el, mikor a tárcsa kiesezett a kezéből, büszkén és előkelő nembánomsággal kivett egy ezerliras bankót a pénzes szekrényéből és egy második levélhez mellékelte, melyet reszkető kézzel írt, mert kénytelen volt bevalani magának, hogy a kaland bizarrsága és a kíváncsiság, különös, szinte gyöngéd óhajokat keltett benne. Ez a másik levélke ezt tartalmazta:

„Signora! Én vagy tolvaj vagyok, vagy szerelmes. Valasszon a kettő közül. Ha szivesebben tart tolvajnak, akkor adjon át a férfiak igazságszolgáltatásának; ellenben, ha szivesebben tart szerelmesnek, akkor adjon át a nők igazságtalanságának. Nem fog nehezére esni, hogy mind ezt a kettőt magában egyesítse. Első esetben hívjon az esküdtszék elé, a másodikban saját maga elé. Luigi Animai gróf.”

A hölgy sürgönyileg válaszolt:

„Uram! Tudom, hogy nem tolvaj. És nem is szükséges, hogy szerelmes legyem. Éjfélkor elvárom. Jöjjön! Nini.”

Roberto Bracco.

Dr. Perisics Zoltán polgármester újví üdvözlétek megváltása címén 10 koronát adományozott a városi szegényháznak.

Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segílyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban. (d)

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső új év ünnepnap miatt szombaton a rendes időben fog megjelenni.

Mulatság.

A mai Szilveszter este.

Az év utolsó napját vidáman ünnepeljük meg s örömmel, jókedvvel üdvözljük az új esztendő, a melytől rendszerint több jót szoktunk várni, mint a mennyiben részünk volt az elmúlt évben. Hogy beteljesednek-e majd a remények és vágyak, az egyelőre még a jövő titka, bizonyos csak az, hogy szilveszteri mulatságokban az idén sem lesz hiány, amennyiben nem kevesebb mint öt helyen rendeznek az idén nagyobb szabású Szilveszter-estélyt, mindenütt szép, gazdag és változatos programmal s így a nagybecskereki közönségnek elég alkalma lesz vidáman köszönteni az új évet. Tájékoztatóul itt adjuk a mulatságok programját.

A Lloyd-társulatban az estély műsora a következő: 1. Makai Emil: „Izé kisaszony”, előadja Gescheit Ella k. a. 2. Chopin a) Nocturne, Schuttler b) Bluethe, zongorán előadja Tarnay Alajos orsz. zeneakadémiai tanár. 3. Szekács Aladár a) Koporsómra, b) Ha összejövünk, c) Akit én szeretek, éneklő Fráter Lóránd. 4. Tarnay Alajos a) Tragédiák, b) Oh mért oly későn, c) Alkonyat, éneklő Fráter Lóránd. 5. Magyar hangulaképek, zongorán előadja Tarnay Alajos tanár. 6. Népdalok Beleznav A. a) Azt kérdezem, b) Repülj, repülj, c) Októberben, éneklő Fráter Lóránd. Kezdeté este pont 9 órakor.

Nagybecskereki filharmonia egyesület Szilveszter-estélye a kaszinóban. Műsor: 1. Leoncavallo: „Prolog” a Bajazzo dalműből, zenekísérettel éneklő: Giuseppe Buzolich. 2. Souppé: „Nyitány”. 3. Bizet: „Kettős” a Carmenből, éneklő: Winger Irén urhölgy és Giuseppe Buzolich. 4. Vásári jelenet. 5. A mucsai filharmoniai egyesület bemutatója. Előadás után táncmulatság és kotillion lesz. Kezdeté este 9 órakor.

A kereskedelmi alkalmazottak mulatsága a Korona-szállodában a következő program szerint fog lefolyni: 1. „Jour a Dob-utcaiban.” Előadja: Szöllőssy Károlyné urnő. Zongorán kíséri: Mattanovics Béláné. 2. „Zsidó pinacé.” Kuplé. Éneklő: Goldstein Leó. 3. „Hegyi patak”. Székely Imrétől. Zongorán előadja: Strasser Sárika. 4. „Csibikém”. „Ne rázd a rongyot”. A fővárosi orfeum műsordarabja. Éneklő: Brunet Géza. 5. „Pierre et Mignon”. Szerző Huber Sándor. Éneklő: Buschbacher Gizike. 6. „Legszébb kisleány...” Olasz dal kürtszólóval. Szövege Gyurák Mátyástól. Éneklő: Schwarz Sándor és a kar. 7. „Háztüznéző”. Egyveleg. Irta: Falk Richárd. Zenéjét összeállította: Heidelberg Albert. Személyek: Egy leány — Jónás Gizike. Egy fiú — Opolczér Jenő. 8. „Aus der Jugendzeit”. Duett. Előadják: Brunet Géza és Janczer Mihály. 9. „Mentem egy szép erdőn keresztül...” Hegedű- és gitarkísérettel előadják: Moll testvérek. 10. „Unteroffizier Apel und die beiden Rekruten”. Előadják: Mindum P., Mohaupt J. és Meissner K. 11. „Az oroszánbőr”. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Erdélyi Zoltán. Személyek: Jávorka Tóbiás, számszót — Weisz Dávid. Mál, a felesége — Szöllőssy Károlyné. Piroška leányuk — Grünberger Berta. Ridger Mátyás, irodasegéd-tiszt — László Márton. Cseresnye Ivor, végrehajtó — Schwarz Sándor. Rendező: Brunet József. 12. „Egyveleg”. Előadja szájharmonikán: Krisztánits Ödön. 13. „Újévi köszöntő”. Személyek: Ó év — Janczer Mihály. Új év — Grünberger Berta. Lucifer — László Márton. — Kezdeté este fél 9 órakor.

Az építő-munkások szakcsoportja a „Három koronához” címzett vendéglőben tartja mulatságát, amelyen ének és zeneszámok, humorisztikus előadások, világposta és tánc lesz. Szerpelni fognak: Schmidt József, Merschbaeher János, Schäfer István, Hoffmann István, Molnár István, Plesz Péter, Mayer Lipót, Schmidt Pál, Zimmer Mihály, Schubert János és Zimmer József. A mulatság este 8 órakor kezdődik.

A textil-ipari munkások az idén a „Pest-kávéház” sörszarnokában rendeznek táncmulatságot, amely este fél 9 órakor kezdődik.

TÁVIRATOK

A politikai helyzet.

Az újévi üdvözlések.

Budapest, dec. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnöknel holnap az új esztendő alkalmából déli 12 órakor fognak tisztelni a szövetségi pártok. A miniszterelnököt, mint ismeretes, Bizony Ákos képviselő üdvözlö, aki, mint beszél, azt fogja üdvözlésében fejtegetni, hogy a függetlenségi pártot nem lehet elvei feladására bírni. Ugyancsak tudni vélik, hogy Wekerle az üdvözlésre informatív választ ad.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél az újévi tisztelgés délelőtt 11 órakor lesz. Kossuthot Teleky Arvéd gróf üdvözlö. Hír szerint Kossuth válaszárol azt mondják, hogy az felfelé felvilágosító lesz.

Tanácskozás Kossuth Ferencnél.

Politikai körökből kiszivárgó hírek szerint tegnapelőtt a beteg Kossuth Ferenc lakásán három óra hosszat tartó tanácskozás volt, amelyen Kossuth Ferencen kívül Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrássy és Apponyi miniszterek voltak jelen. A hírek szerint a tanácskozáson megállapították az újévi beszédek gondolatmenetét.

A bankkérdés.

Bécsi jelentések szerint az osztrák-magyar bank, valamint a két kormány között a tárgyalások már január hó első hetében megindulnak és bécsi beavatott politikusok azt mondják, hogy a tárgyalások már megállapított irányban fognak folyni.

A politikai tömegsztrájk.

Budapest, dec. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este a felfüggesztett szakegyesületek ülést tartottak, a melyen elhatározták, hogy 24 óráig tartó tömegsztrájkot rendeznek. A tömegsztrájk ma reggel 6 órakor kezdődött és holnap reggel 6 órakor ér véget. A sztrájkban mintegy 50.000 munkás vesz részt s a legtöbb ipari és gyártelepen szünetel a munka. A Danubiusz hajógyárban, melynek 1700 munkása van, egyetlen munkás sem dolgozik. Ugyancsak nem dolgoznak az összes gőzmalmokban, valamint a gépgyárakban. A kávéházak szintén zárva vannak, mert a pinzerek is sztrájkolnak; a pincérek azonban csak 12 óráig sztrájkolnak. Szilveszter napjára való tekintettel a kávéházak vasredőnyei mind le vannak eresztve. Az üzletek nyitva vannak s a villamosok is járnak, mert ezeknek az alkalmazottai nem mentek bele a sztrájkba.

A szakszervezetek, valamint a szabad-szervezetek vezető férfiai tegnap este tilkos értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy kéthetenként 24 órára megismétlik a tömegsztrájkot, míg a felfüggesztett szakegyesületeket a zár alól fel nem oldják. A munkanélküli munkások dolgában, akiket eddig a felfüggesztett szakegyesületek segítettek, a belügyminiszter intézkedett, hogy a segílyt továbbra is megkapják. A mai nap folyamán több összejövetel volt a sztrájkolók és a rendőrség között, ami közben mintegy 50-60 embert letartóztattak. Estére a sztrájkolók nagy tüntető sétát terveznek. Az összes rendőrséget, valamint a katonaságot is készenlétebe helyezték.

Vidékről csak Kolozsvárról jön hír tömegsztrájkokról. Itt mintegy 3000 munkás sztrájkol.

Az olaszországi földrengés.

Budapest, dec. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A délolaszországi föld-

rengésről legújabb hírek sokkal nagyobb arányúnak és borzalmasabbnak tüntetik fel a délolaszországi földrengést, mint a milyennek az első zürzavarban látszott.

A mai jelentések megerősítik azt a rettenetes hírt, hogy a 160.000 lakosu Messina ugyszólván teljesen elpusztult és a lakosságból csak 14.000 ember menekült meg. Nagy részben elpusztult a 150.000 lakosu Katán a s a 45.000 lakosu Reggio di Calabria. Kivülök még több kisebb helység pusztult el. Hogy az elpusztult emberek száma mennyi, azt ma voltaképpen megállapítani még nem lehet, egyes jelentések azonban a halottak számát 200.000 emberre teszik.

Budapest, dec. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nápolyból sürgönyzik, az olasz király és neje tegnap megérkezett a katasztrófa színhelyére és ma megtekintette Reggio di Calabriát. A király és neje a borzalom színhelyén szinte állandóan könyezve járt.

Egy másik nápolyi sürgöny azt jelenti, hogy a Calabria déli részén fekvő Palme város szintén teljesen elpusztult.

Budapest, dec. 31. (A „Torontál” ered. távirata.) Rómából jelentik: Portis tanár, a hírneves geologus a „Tribunál”-ban kijelenti, hogy az olasz nemzet áldozatkészsége most is igen szépen nyilvánul meg. Mailand városa egyetlen nap alatt egy milliót jegyzett. A városok között kifejlett nemes versengés a szicíliaiaknak és kalábriaiaknak vigaszul szolgálhat. Sajnos, a nagylelkűség mit sem használ, ha csak alamizsna formájában jelenik meg. Az alamizsna megbénítja az akaratot és csak szegénységet és nyomorúságot szül. Ami ott lenni hiányzik, az egy jó népiskola, amely megtanítsa a lakosságot arra, hogy a bizonytalan talajon másképp építkezzen, mint eddig. A földrengések Calabriában és Sziciliában már régóta pusztán csak értelmetlen természeti tünemény volna, ha a geológusok és építészek tanácsait megfogadják, azonban pusztán lustaságból még csak tudomást sem vettek. Vajha a kormány végre eleget tenne ebbeli kötelességének és megszüntetné a korlátoltságra valló nemlőrődömséget.

A balkáni események.

Budapest, dec. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A komitée organuma, a „Shurai-Ummet” az orosz jegyzék és az ebből támadt sajtóháborúból kifolyólag konstatálja, hogy inopportunos volna a konferenciát teljesen feladni. Az Ausztria-Magyarországgal folytatandó tárgyalások nem napolhatják el a konferenciát. Utolsó esetben a monarchia és Oroszország közötti differenciák kerülnek sorra, mert állítólag Oroszország Pasics programját követi. (Autonómiát Boszniának.) Ezek a differenciák képesek volnának a konferenciát néhány hónapra elhalasztani. Az annexió elismeréséhez mindenekelőtt egy a portával kötendő entente szükséges. A porta csak azért kívánja azt, hogy a boszniai kérdés a hatalmak részéről hozzájárulást nyerjen, mert respektálja a szignatúris hatalmakat, de a porta nézete szerint az annexió kérdése az entente aláírásakor már befejezettek tekinthető.

Budapest, dec. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról érkező jelentések szerint Miljukov kijelentette volna, hogy Bosznia és Hercegovina számára legalább is olyan autonómiát kell követelni, mint a milyen Horvátországnak. Egy tartománygyűlés kevés, éppen úgy nem hozható be a plurális választói jog. Ezt illetőleg is internacionális garanciákat kell követelni és felajánlatni.

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 31. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.)	25.46 — —
Buza (októberre)	22.82 — —
Rozs (áprilisra)	20.64 — —
Rozs (októberre 1909.)	18.42 — —
Zab (áprilisra 1909.)	17.20 — —
Tengeri (áprilisra)	15.54 — —

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Nyilttér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Nagyabecsuült vendégeinek
boldog újévet kíván

Neumann Ferenc,
Kőzsa-szállodás.

1144-1.1

8047/1908. tkvi szám.

1145-1.1

Arverési hirdetmény és feltételek.

A perlaszi kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a Nagybecskereki Takarékpénztár nagybecskereki cég javára 2000 korona tőke, ennek 1907. évi dec. hó 23-tól járó 6% kamatai, 8 kor. 90 fillér árverési, 1/3% váltódíj, 119 kor. 40 fillér jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 114. §-a alapján és 146. §-a, és 156. §-a a) p értelmében Nótáros Gyóka és Nótáros sz. Mikolajev Nászta adós és Nótáros Dusan, kisk. Nótáros Jula, Vlada és Nótáros Dusan botosi lakosok ellen az ezen kir. járásbiróság területén, Bótos község határában fekvő és a botosi 2940. sz. tkvben foglalt:

1. 1 d. 139. hrsz. 3 h. I. o. szántóból végrehajtást szenvedettek jutalékai 300 korona;

2. 2 d. 139. hrsz. 3 h. 850 □-öl I. o. szántóból végrehajtást szenvedettek jutalékai 400 kor.;

3. 3 d. 137. hrsz. 208 □-öl szőlő egészben 118 kor.;

4. 136. hrsz. 156 □-öl kert egészben 44 kor.;

5. 130. hrsz. 100 □-öl kert egészben 29 kor.;

6. 400 □-öl kert egészben 116 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

C. 1. alatt Nótáros Nitya és Naszta javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fentartásával.

A nyilvános árverés Bótos községében 1909. évi jan. 16-ik napjának délelőtti 9 órájkor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint Bótos községében kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. A kikiáltási ár a hecsár.

2. Ezen árverésen fent jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul nem fognak eladatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszon, a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi november hó 12-én.

Ats,
kir. jbiró.

A legolcsóbb, legszebb
és legalkalmasabb

ujévi ajándékok

kaphatók

Almásy és Szepessy
könyv-, zenemű- és papírkereskedésében
Nagybecskereken, Hunyadi-(fő-)utca.

1007-x.28

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.

Pancsováról: délután 5 óra 49 p.

Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra

50 perc.

Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.

Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.

este 7 óra 05 perc.

Csősztelkről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.

Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra

reggel 3 óra 33 perc.

Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 31 p.

délután 5 óra 25 perc.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e.

11 óra 38 perc.

Csősztelkre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.

Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasár-

napon 2 óra 10 p. délután.

Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasár-

napon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasár-

napon délután 2 órakor.

Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasár-

napon délután 5 óra 30 perc.

Nyomdász-tanuló

Jó családból

azonnal felvétetik.

MERLEGKEPES**KÖNYVELŐ**

elvállal olcsó díjazás mellett
délutáni és esti órákra könyv-
velést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e
lap kiadóhivatala szolgál.

Az Arpad-utcai 637/15. sz.
házban több kisebb és nagyobb

lakás

azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalá-
ban lehet.

766-x.59

„M-1-1-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi
Jacobi-féle
Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi
Minden fadóboz egy érdekes bűvészártyát tartalmaz.

1122-264

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTERNEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.